

TJA veiklos už 2016 metus ataskaita

Tolerantiško jaunimo asociacija (TJA) daugiau negu 10 metų gina žmogaus teises. Veiklos prioritetus nuo pat įsikūrimo skiriame vienoms labiausiai pažeidžiamų socialinių grupių – biseksualiems, homoseksualiems, transseksualiems (toliau – LGBT) žmonėms ir migrantams. LGBT+ teisių srityje TJA dirba išskirtinai savanoriškais pagrindais. Viskas, ką pasiekia organizacija, yra tik jos narių, draugų, 2 % paramos skyrėjų bendrų ir asmeninių pastangų dėka. Už paramą esame ne tik dėkingi, bet ir atsakingi.

Asociacijos nariai ir kartu su jais žmonių lygiateisiškumo idėjai dirbantys bendražygiai, įvertindami savo veiklą, suvokia, kad gali pasiekti tiek, kiek gali: kiek lieka laiko po darbo, mokslų, atsisakius valandėlės poilsio ar asmeninio laisvalaikio. Kaip padėka visiems už tai, kad 2016 m. buvo kartu su mumis ir prisidėjo prie žmogaus teisių stiprinimo – kartais ir aukodami dalį savęs – kviečia prisiminti, kokia veikla šiais metais gyveno asociacija.

„Nemanau, kad reikia susitaikyti su nuostata, kad LGBT žmonėms Lietuvoje užtenka tiesiog leisti gyventi, nes jie nepersekiojami akivaizdžiai ir dideliu mastu, netgi esama priimančių juos kaip lygius. Toks požiūris šiandien yra nutolęs nuo konstitucinės nuostatos, kad visi žmonės yra lygūs prieš įstatymą. Priimtinas gali būti tik realiai įtvirtintas ir valstybėje pripažįstamas LGBT+ žmonių lygiateisiškumas. O tam reikia peržiūrėti nepakankamą teisinę bazę, atskleisti nepateisinamą teisėsaugos institucijų neveikimą, kai siekiama apsaugoti nuo neapykantos sklaidos, užtikrinti teisę jauniems žmonėms į mokslu grįstą švietimą apie LGBT. Tam reikalingas kuo platesnis susitelkimas, sugebėjimas prasmingiems darbams atrasti laiko savo įtemptose darbotvarkėse ir nuoširdus palaikymas“

– teigia TJA pirmininkas Artūras Rudomanskis.

RENGINIAI

Per 2016 m. TJA organizavo daugiau nei 20 skirtingo pobūdžio ir dydžio renginių, kuriuose tiesiogiai dalyvavo daugiau nei 650 dalyvių:

Keletas renginių:

- Socialinio vakaro „Pasidaryk pats: LGBT draugiška mokykla Vilniuje“ metu papasakojom apie Europoje moksleivių kuriamus Gay Straight Alliance, kurie prisideda prie lygybės užtikrinimo ir LGBT teisių judėjimo.
- TJA organizavo seminarą „Politinių partijų nuostatos LGBT žmonių atžvilgiu“.
- LGBT+ partizanų akademijoje su žmogaus teisių aktyvistais kalbėjomės apie LGBT+ jaunimo padėtį Lietuvoje, LGBT+ teisių įgyvendinimui palankiausias ir nepalankiausias įstatymus, jų poveikį mūsų gyvenimams ir priemones, kurių galime imtis siekdami žmogaus teisėms palankesnės aplinkos.
- Kasmetinė, jau 16-toji, 3 dienas trukusi TJA stovykla-2016 „Žmogaus teisių injekcija“ sukvietė 25 dalyvius kūrybiškai aptarti, ar įmanoma Lietuvą pagydyti nuo lėtinio seksizmo, chroniško rasizmo ir ūmių homofobijos priepuolių.
- Bendradarbiaujant su Seimo narėmis prof. Marija Aušrine Pavilioniene ir dr. Giedre Purvaneckiene surengėme Tarptautinę konferenciją LR Seime, kurioje aptarėme galimybes ir poreikį keisti Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamos viešosios informacijos poveikio įstatymą, kuriame įtvirtinta cenzūra ir ribojama

informacija apie LGBT asmenis. Sužinojome naujosios Žurnalistų ir leidėjų etikos inspektorės jos pirmtakei artimas nuostatas dėl šio įstatymo taikymo perspektyvos. O taip pat parodėme, kad egzistuoja šiuo klausimu takoskyra tarp Vakarų demokratijos šalių ir Lietuvos su Rusija, nes tik šiose 2 valstybėse egzistuoja analogiška įstatyminė nuostata.

- TJA Šiaulių padalinio nariai kvietė LGBT+ ir jiems draugiškus asmenis į filmo “Kill Your Darlings” peržiūrą ir po jo vykusią diskusiją.
- Seime pristatėme Lietuvos politinių partijų nuostatų LGBT žmonių atžvilgiu indeksą (atskirų politinių partijų indėlį į LGBT asmenų situacijos gerinimą ar bloginimą 2012–2016 m.). Spaudos konferencijoje buvo pristatytas Lietuvos politinių partijų nuostatų LGBT atžvilgiu 2012–2016 m. indeksas bei aptarti galimi politiniai pokyčiai šioje srityje naujai išrinktame Seime.
- Nemažiau svarbu pažinti iš kur ir kaip kyla žmonių bendravimo klaidos (išankstinės nuostatos, patyčios, rasizmas ir pan.) – apie tai Tarptautinės tolerancijos dienos proga TJA pirmininkas Artūras su mokiniais diskutavo Vilniaus Antano Vienuolio progimnazijoje.
- Tarptautinei tolerancijos dienai Alytuje dvejose mokyklose ir Vilniuje Gedimino pr. TJA savanoriai organizavo akciją [#equaliTEA](#). Buvo dalinama arbata ir kviečiama į renginius. Ačiū mokyklų atstovams ir padėjusiems savanoriams už daugiau saugių ir atvirų vietų Lietuvos regionuose.
- TJA gimtadieniui skirti renginiai – Vilniuje, Alytuje, Kaune ir Šiauliuose.

- Metų pabaigos susitikimas: „Žmogaus teisių aktyvizmo perspektyvos Lietuvoje ir Pasaulyje“. Konstruktiviai galvodami apie naujų metų atnešamas perspektyvas ir iššūkius diskutavome apie žmogaus teisių aktyvistų ir organizacijų svarbą formuojant valstybės gyvenimą, kuriant jos ateitį.

PALAIKOMOS INICIATYVOS

TJA aktyviai bendradarbiauja su partneriais ir įsijungia bei palaiko žmogaus teisių iniciatyvas.

Keletas veiklų, kai mes buvome kartu:

- Jaunimo ir žmogaus teisių nevyriausybinių organizacijų rengiamoje apvaliojo stalo diskusijoje „Mokslu grįstas lytinis švietimas Lietuvos mokykloje: poreikis ir ateities perspektyva“, kurios metu aptarėme 2016 m. situaciją Lietuvoje, lytinio švietimo poreikį ir bendrus veiklos planus, kad Lietuvoje atsirastų mokslu grįstas ir jauno žmogaus poreikius atitinkantis lytinis švietimas!
- Kai daugiau nei trisdešimt nevyriausybinių ragino Švietimo ir mokslo ministrę peržiūrėti naujai rengiamą lytiškumo ugdymo programą.
- Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninė platforma (Adult Learning in Europe) pasidalino pranešimu apie Seime vykusį forumą „Lygios mokinių teisės į kokybišką ugdymą: realybė ar nepasiekiamas idealas?“. Šį forumą organizavo Vilniaus „Židinio“ suaugusiųjų

gimnazija kartu su Lietuvos Respublikos Seimu, Tolerantiško jaunimo asociacija, Lietuvos socialinių pedagogų asociacija ir VšĮ "Trakų švietimo centras".

- TJA nariai ir atstovai Mindaugas Kluonis (ypatingai), Rasa Naviskas, Jūratė Juškaitė, Jolanta Bielskienė, Rasa Erentaitė, Arturas Rudomanskis aktyviai dalyvavavo rengiant „Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos“ projektą. Darbo grupėje visi kartu pasiekė tai, kad programa būtų priartinta prie mokslu grįsto ugdymo, kad programoje būtų įtvirtinti žmogaus teisių apsaugos principai, sumažėtų dogmatinių principų, kad joje neliktų tokių nuostatų, kurios draudė kalbėti apie kontracepciją, kad mokytojai nebūtų priversti aiškinti seksualinių orientacijų „atsiradimo“ priežastis, mokyti jaunos žmones, kad „galima keisti“ orientaciją, kad homoseksualumas neva yra ŽIV šaltinis ir kt. Nepaisant pastangų programa liko pernelyg kompromisinė ir todėl TJA atstovas neturėjo pagrindo „pritarti“ balsuojant už visą programos projektą.
- Nors įstatymų Lietuvoje užkirsti neapykantos kurstymui pakanka, tačiau teisėsaugos institucijos jų teikiamomis galimybėmis piktybiškai nesinaudoja. Tolerantiško jaunimo asociacijos atstovas Mindaugas plačiau apie tai kalbėjo Seimo narės M.A.Pavilionienės sp. konf. „Reakcija Lietuvoje į žudynes Orlande: iš kur kyla neapykantos kurstymas“.
- Palaikėme iniciatyvas progresyvių pagalbinio apvaisinimo įstatymo projektui paremti dalyvaudami mitinguose ir pasirašant peticijas.
- Kvietėme pasirašyti peticiją, kad lytinio ugdymo programa būtų rengiama remiantis Pasaulinės sveikatos organizacijos, o ne Vyskupų konferencijos rekomendacijomis.
- TJA Pirmininkas skaitė pranešimą lytinio švietimo tema Šeimos planavimo ir seksualinės sveikatos asociacijos renginyje tema „Klausk tėčio ir (ar) mamos: kaip pasirengti lytiniam švietimui namuose“.
- Dalyvavome streike prieš visišką abortų draudimą Lenkijoje, protesto akcijoje prie Lenkijos ambasados Vilniuje su kitais aktyvistais. #BlackProtest
- Tolerantiško jaunimo asociacijos atstovas skaitė pranešimą apie anti-LGBTQ retoriką ir įstatymus Centrinėje ir Rytų Europoje, Prahoje, tarptautinėje konferencijoje.

- TJA pirmininkas Artūras pasveikino Lietuvos medicinos studentų asociacijos narius susirinkusius į jų asamblėją Kaune. Sveikinime pasidžiaugta, kad asociacija visus metus didelį dėmesį skyrė ir žmogaus teisėms.
- Baudžiant prostitucijoje išnaudojamus asmenis klampiname jas ir juos ir nepadedame ištrūkti iš vergiškos sistemos. Tolerantiško Jaunimo Asociacijos nariai Mindaugas ir Artūras dalyvavo susitikime Švedijos ambasadoje, kurioje buvo ieškota išeičių iš esamos padėties.
- Puikios naujienos nevyriausybininkų bendrai kovai! Pasakų knygos „Gintarinės širdies“ byla buvo nagrinėjama netinkamai, ji bus nagrinėjama iš naujo. Šių pasakų knygų vis dar galite įsigyti TJA biure Vilniuje.
- Džiaugiamės užsienio kalbų, istorijos mokytojų ir politologų profesinių asociacijų rengta tarptautine konferencija „Kurti daugialypę Europą“, taip pat už galimybę prisidėti į ją rengiant. TJA pirmininkas Artūras renginyje koordinavo darbo grupės užsiėmimą tema: „Tarpkultūrinis išprusimas. Įrankiai patyčioms įveikti ir žmogaus teisėms užtikrinti“.
- Tolerantiško jaunimo asociacijos valdybos pirmininkas Edmundas dalyvavo Taline vykstančiame renginyje „Jaunimui draugiška visuomenė“.
- Palaikėme Tarptautinės žmogaus teisių organizacijos Human Rights Watch ir kitų NVO bendrą kreipimąsi į Europos Komisiją, siekiantį atkreipti dėmesį, kad Viktor Orbán, Vengrijos Ministro Pirmininko veikla nukreipta prieš demokratiją, asmenų teises ir laisves, Europines vertybes.
- Griežtai smerkėme seksualinį priekabiavimą ir pasisakėme už apkaltą dėl seksualinio priekabiavimo kaltinam Seimo nariui K. Pūkui.

INICIATYVOS IR PROJEKTAI

Kaip ir kasmet, inicijavome įvairias savanoriškas veiklas, vykdėme ir rašėme projektus siekdami užtikrinti veiklą. Šiais metais net 2 kartus patekome į situaciją, kuomet buvo nutraukti konkursai dėl finansavimo, kuriems parengėme paraiškas ir netgi surinkome maksimalų balų skaičių. Tokius sprendimus galime vertinti kaip atsitiktinumą ar skaidrumo trūkumą, tačiau bet kuriuo atveju svarbu, kad galimybę išlikti ir užtikrinti bazinę savo veiklą padėjo tie, kurie skyrė 2 proc. paramą TJA.

O štai kas mums pavyko:

- Atnaujinome aktyvią partnerystę ir pradėjome bendrą projektą su universitetais. Mūsų partneriai, keturių Europos universitetų psichologijos mokslininkai, tyrinės jaunimo tapatybes, o mes darbuosimės pritaikydami mokslinius atradimus jaunimo ir su jais dirbančių specialistų reikmėms tarptautiniame projekte "Inovatyvios studijų programos stiprioms tapatybėms įvairovės Europoje".
- Pradėjome bendradarbiavimą su Šiaulių apskrities Povilo Višinskio biblioteka. Tokia socialinė partnerystė abipusiškai naudinga, tiek būsimiems lankytojams, tiek žmogaus teisių gynėjams Šiaulių regione.
- TJA Šiaulių padalinys tapo Šiaulių jaunimo organizacijų asociacija „Apskritasis stalas“ skėtinės organizacijos dalimi.
- Kvietėme Seimo rinkimuose aktyviai už kandidatus, remiančius žmogaus teises ir atstovaujančius žmogaus teisėms palankias politines idėjas.
- Bendradarbiavome su SOHO klubu ir kvietėme į netradicinį renginį – LGBT+ kandidatų į Seimą debatus.
- Tolerantiško Jaunimo Asociacijos pirmininkas, Artūras išnaudojęs visas teisinės gynybos priemones Lietuvoje, kreipėsi į Europos Žmogaus Teisių Teismą po privačių grasinimų susidoroti seksualinės orientacijos pagrindu.
- Tarptautiniai mokymai „Stand up for your rights“ Terasoje, Ispanijoje. Net 6 TJA nariai dalyvavo projekte, o grįžę dalinosi įspūdžiais ir patirtimi.
- TJA nariai prisidėjo teikiant konsultacijas naujai priimtai Baudžiamojo kodekso pataisai, kurią registravo Seimo narė Giedrė Purvaneckienė.

Pataisa buvo priimta. Ja siekiama tinkamai užkirsti kelią naujoms prekybos žmonėmis formoms.

- Protestavome, kai parlamentariai, užuot vieniję įvairias Lietuvos šeimas ir teikę jos nariams deramą dėmesį ir paramą, galiausiai įtraukė Konstitucijos 38 str. pataisą į birželio 28 d. Seimo posėdžio darbotvarkę. Pataisa, kuria teisiškai siekiama šeimą redukuoti kaip kylančią tik iš santuokos instituto, tūkstančiams Lietuvos gyventojų atimtų galimybę turėti teisinę šeimos apsaugą. Asociacijos nariai dėjo visas įmanomas pastangas, siekdami atskleisti realią projekto žalą valstybei ir jos gyventojams: rašėme kreipimusis, reiškėme pozicijas, teikėme pasiūlymus, organizavome protestą prie Seimo, dalyvavome piketuose
- Su gausiu būriu dalyvavome Baltic Pride 2016 eitynėse Vilniuje, besiruošdami darėme susitikimus ir dirbtuves.

- Dalyvavom eitynėse "Tokios Lietuvos dukroms nepaliksime"
- TJA įgyvendino Rosa Luxemburg fondo remiamą projektą "LGBT+ guerilla goes political" ir Jaunimo reikalų departamento remiamą projektą "Kitoks, bet savas".

STRAIPSNIAI

Viešinant renginius ar reiškiant poziciją, TJA nariai parašė ne vieną dešimtį straipsnių, kuriuos publikavo interneto naujienų portalai. TJA nariai dalyvavo radijo stočių ir televizijų laidose, davė interviu įvairioms žiniasklaidos priemonėms Lietuvoje ir užsienyje.

Keletu jų dalinamės:

- M. Kluonis. „[Tautų Europos](#)“ Lietuva turėtų vengti kaip karo, maro ir bado, delfi.lt;
- A. Rudomanskis. [Nėra tinkamesnio laiko tos pačios lyties partnerystei](#), delfi.lt;
- A. Rudomanskis. [Įtakingos interesų grupės prieš piliečius: 5:0](#), delfi.lt;
- A. Rudomanskis. [Tik tiek ir beliko tos mūsų „drąsos“ Lietuvoje](#), delfi.lt;
- M. Kluonis. [Atsakas į terorizmą – daugiau liberalizmo, daugiau ateizmo](#), delfi.lt;
- Donatas Paulauskas: [Atsibusti pasaulyje be žmogaus teisių](#), 15min.lt;
- Mindaugas Kluonis. [Kuri oresnė: Seimo narė ar prostitutė?](#), lrytas.lt;
- Artūras Rudomanskis: [Atpirkimo ožiai „demokratinėje“ visuomenėje](#), 15min.lt;
- Artūras Rudomanskis. [Mums reikia mokančių klausti ir kurti](#), manoteises.lt.

Tolerantiško jaunimo asociacija nuoširdžiai dėkoja VISIEMS 2016 m. organizavusiems ar kitaip prisidėjusiems prie bendrų iniciatyvų, tačiau iš jų tarpo ypač nori padėkoti: *Gediminui Sargeliui, Mindaugui Kluoniui, Vilmai Vaitiekūnaitei, dr. Dianai Gumbrevičiūtei-Kuzminskienei, prof. Marijai Aušrinei Pavilionienei, dr. Giedrei Purvaneckienei, Rasai Navickaitei, Jūratei Juškaitei, Ingai Žilinskaitei, Rolandui Griciui, Donatui Ivoškai, Neringai Dangvydei, Ridui Viskauskui, Mindaugui Minjo, Danguolei Onai, Daivai Repečkaitei, Aivarui Žilvinskui, Julianai Karlo, Jolantai Bielskienei, dr. Rasai Erentaitei, Antanui Oxious, Romui Zabarauskui, Romui Turoniui, Valdui Sink, prof. Šarūnui Liekiui, Kristine Garina, Samantai Matuzaitei, Audriui Sruogiui, Anastasia Danilova, Jonei Šeštakauskaitei, prof. Artūrai Tereškinui, Piotr Janiszewski, dr. Sergejui Orlovui, Pijui Beizarui, Viliui Staražinskui, dr. Džinai Donauskaitei, Artūrai iš*

Soho, Vytautui Juzėnui, prof. Vidai Gudžinskienei, dr. Irenai Stonkuvienei, Simonai Padegimaitei, Edvinui Šimulynui, Alinai Martinkutei, Pauliui Dammo Kasperui, Mingailei Trainauskaitei, Rūtai Pangonytei.

O taip pat didelis ačiū JAV ambasados darbuotojams, Rosa Luxemburg fondo atstovams, Jaunimo reikalų departamentui, Žmogaus teisių organizacijų koalicijos partneriams, LiMSAI, Šeimos planavimo ir seksualinės sveikatos asociacijai, tarptautinėms organizacijoms “Rainbow Rose” ir IGLYO.

TJA įsipareigoja ir toliau aktyviai vystyti veiklą, siekti pagarbos LGBT žmonėms įtvirtinimo, LGBT teisių gynimo stiprinimo.

Mes kviečiame kiekvieną asmeniškai nelikti abejingu ir solidariai vienytis bei kartu veikti, kad kiekvienas žmogus galėtų gyventi oriai ir būti laimingas. Visada laukiame idėjų ir iniciatyvų iš visų, kurias mes galime padėti kartu įgyvendinti.